

Normen en waarden?

Al sinds mijn geboorte wordt mij bijgebracht wat de 'normen en waarden' van het leven zijn. Ik groei op en maak, letterlijk en figuurlijk, de eerste stappen in mijn leven. De eerste stappen blijken bepalend te zijn voor mijn verdere leven: in een warm, stabiel, geborgen gezin de normen en waarden meekrijgen. Ook draagt de educatie op school daar een steentje aan bij.

Ik weet precies welke normen en waarden ik moet hanteren om onze dochters dát mee te geven en ze zo op te voeden, dat zij die van mij overnemen

In mijn pubertijd mag ik dan nog éven zelf bepalen dat de in mijn ogen toch wel 'eigenwijze' omgeving een andere definitie heeft van normen en waarden. Maar tegen de tijd dat ik als twintiger zelf de ouderlijke woning verlaat en verder ga met – in mijn ogen – de ideale vrouw, komt het allemaal goed! Ik weet precies welke normen en waarden ik moet hanteren om onze dochters dát mee te geven en ze zo op te voeden, dat zij die van mij overnemen.

Zo gaat het al sinds mensenheugenis keer op keer. Een waarde is iets wat men belangrijk vindt. Je kunt het bijvoorbeeld belangrijk vinden dat je rekening houdt met elkaar, of dat je iemand helpt die in de problemen zit, dat wij onze eigen rommel opruimen, geen dingen doen die niet mogen. Als de groep mensen waar jij bij hoort - je gezin, je klasgenoten, mensen met hetzelfde geloof als jij, je vrienden of je landgenoten - dat ook belangrijk vindt, dan worden het spelregels, waar iedereen binnen die groep zich aan probeert te houden. Zulke spelregels noemen we dan de normen. Normen en waarden liggen dus heel dicht bij elkaar; ze hebben rechtstreeks met elkaar te maken.

Waarom is het dan zo dat wij inmiddels al ruim 20 jaar groendaken aan het verwerken zijn waarbij de waarden allang door onze producent/leveranciers, universiteiten en adviesbureaus zijn bepaald, maar de normen nog steeds niet bij wet zijn geregeld?

Het lijkt een beetje op de regels die in de wet staan beschreven. Als we ons niet houden aan de regels van de wet, krijgen we straf: een boete, of als het heel erg is wat je hebt gedaan, ga je de gevangenis in. Dat staat allemaal zwart op wit. Waarom is het dan zo dat wij inmiddels al ruim 20 jaar groendaken aan het verwerken zijn waarbij de waarden allang door onze producent/leveranciers, universiteiten en adviesbureaus zijn bepaald, maar de normen nog steeds niet bij wet zijn geregeld? Wij zijn het toch

met elkaar eens wat de waarden zijn! Waarom hebben wij de normen nog steeds niet bepaald? Sterker nog: waarom doen wij het vaak buiten de normen om, of, zoals het soms lijkt, 'maar even voor de vuist weg'? Is het omdat wij dagelijks de ondergrens in prijs en kwaliteit opzoeken, waarbij wij zonder norm ook niet worden gestraft? "Ja", zegt die ene toeleverende groenedakmarkt: "Wij hebben alles getest", en weer een ander vervolgt: "De windweerstand, het waterbufferende vermogen, de brandklasse, fabrikantgebonden CE-markeringen en wat verder op ons pad komt, alles is intern bij ons getest." Naar mijn bescheiden mening is het dan toch gemakkelijk, als wij het allemaal eens zijn en de waarden zijn beschreven, dat wij met elkaar ook de normen snel kunnen bepalen. En daar wringt dan gelijk de schoen, want wat blijkt: intern is intern en blijft in de praktijk ook intern. Het lijkt wel alsof we bang zijn om de openbaarheid met de eigen waarden op te zoeken, waardoor wij snel komen tot een norm. De plattedakenbranche zelf is inmiddels al een stuk verder: dakbedekkingssystemen met gesloten dakbedekkingen worden conform (uiteraard geleidelijk bijgestelde) normen en waarden aangebracht. Instituten zoals BDA Dakadvies en Vebidak hebben hier uitdrukkelijk aan gewerkt. Is het te veel gevraagd om samen met de groenwereld ervoor te zorgen dat ook begroeide daken, toch als onderdeel belangrijk voor de juiste keuze van het gehele dakbedekkingssysteem, binnenkort volwaardig binnen de norm beschreven zijn? Dit kan alleen op korte termijn gerealiseerd worden met een volledige NEN-norm, waarbij alle bestaande gegevens en testrapporten worden aangereikt, waardoor ook financieel alles redelijk haalbaar blijft. Het kan toch niet waar zijn dat pas wanneer ieder dak inmiddels voorzien is van een daktuin, de normen en waarden van groendaken wettelijk worden bepaald? Kom op, zeg; onze markt is volwassen, de tijd van jeugdigheid is allang voorbij!

Erik Steegman
Directeur Leven op Daken bv